

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára :
 a magyar birodalomban és Ausztriában :
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor
 Negyed évr 1 kor.
 Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
 Budapest, VIII., Prater-utcza 44. sz.

A német birodalom államaiba egész
 évre 6 korona.

Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre 8 korona.

— Egy petsor hirdetés ára 20 fillér. —

Paduai Szent Antal.

A jó hazafiak.

A zsidók váltig hangoztatják az ő fizetett lapjaik által, hogy ők a legjobb hazafiak. De csak külsőleg. Tele torokkal kiabálja mindenki fülebe az ő hazafiságát, de csak azért, hogy palástolja vele hazafiatlanságát.

Egynehány tényt akarunk itt felemlíteni, a mi igazunkat támogatja. A zsidóknak a legnagyobb keresetforrásuk a kereskedelem s ebben nincsenek tekintettel sem hazájára, sem embertársaira, csak saját zsebükre.

Lássuk csak a gabonakereskedelmet.

Tavaszkor bejárják az egész országot s felhasználva a földmives szegénységét és szorultságát, egy csekély előleggel leköti magának az illető egész termését olcsó áron. Kiköti magának például, hogy a földmives köteles neki aratás után 100 métermázsza búzát szállítani az akkori árakon. Eljön az ősz. A gazda kinlódott, fáradott; Isten meghallgatta imádságát s bő termost adott. Van buza bőven. Örül a földmives, örül a családja, hogy lesz már most több pénz is, mert több a gabona. Előszedik az ügynököt, hogy hát itt a buza, vegye át, amit az meg is tesz métermázsánként 6 forintért, pedig a gazda legalább 8 forintra számított. Az ügynök hivatkozik a budapesti tőzsdére, annak árjegyzéseire s a szegény gazda kötelevele értelmében köteles odaadni gabonáját potom áron, úgy hogy még kevesebbje marad, mintha rossz termés lett volna.

A börze, melynek vezetői szintén csak szenzálok, gseftemberek, őszkor, mikor át kell venni a búzát, leszorítja a gabona árát, akár van rá ok, akár nincs, csak azért, hogy az ország gabonáját olcsón összevásárolhassák ők és fajrókónak, mert az ő kezükben van a gabonakereskedelem.

Egy-két év óta a keresztény érzelmű politikusok figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy ne üljön föl a zsidók manipulációjának s ne adja oda olcsón a gabonáját. A gazdák ezt meg is tették. A múlt évben nagyon sok gazda nem adta el a gabonáját, sőt van elég, aki még máig sem adta el. Mit tettek erre a nagy hazafiak? a magyar zsidók. Inkább hoztak be Szerbiából és Romániából silányabb búzát s azzal fődötték a szükségletet, csakhogy rászorítsák a magyar gazdát, hogy búzáját olcsón adja. Ezt persze ők nem mondják hazafiatlanságnak, ez náluk csak gseft.

De lássuk csak. A sors megfordul. Rossz termés van az egész országban. A gazdának, a ki 100 métermázsza szállítására kötelezte magát, nem tud csak 60 métermázsát szállítani. Ilyenkor a börze hamar felszökötteti a gabona-

árakat mondjuk 10 forintra és a gazda kénytelen a nem szállított 40 métermázsza gabona után a 4 frt különbözeteket megfizetni. Sőt a saját szükségletére a vetőmagot is sokkal drágábban visszavásárolni, mint a hogy ő azt adta. Szóval ma édes mindegy a gazdának, jó-e a termés vagy rossz-e, ő neki így sem marad semmije, úgy sem marad semmije. S ezt köszönheti a *hazafias* zsidóknak, a kik verik a mellüket, tetteikkel azonban a leghazafiatlanabbak.

De menjünk tovább. A földmivelésügyi miniszter egy év előtt kezdte szigorúan üldözni a borhamisítókat, s ezek közt véletlenül nagyon sok volt a zsidó. Hát uramfia, felzudult az egész zsidó sajtó s rögtön gyűlést tartottak a budapesti kereskedelmi és iparkamarák, a melyekben véletlenül szintén többségben van a zsidó és deputációt, meg memorandumot menesztettek a miniszterhez, hogy szüntesse meg a borhamisító üldözését, mert ez sokatárt a borkereskedelemnek. Hm, hát hamis bor nélkül tönkre megy a borkereskedelem? Ez persze tiszta hazafiság volt az illető kamaráktól.

Mostanában a kereskedelmi miniszter nagyon szeretne Magyarországon erős ipart teremteni, ehhez azonban első sorban *vevő kell*. Mert iparos elég van Magyarországon; az ügyességük is jó; de nincs munkájuk, nincs vevőjük. Felszólította hát a miniszter Magyarország lakosságát, hogy csak magyar árut, magyar terméket vásároljon, szeretné, ha inkább a magyar áru fogyna, semmint a külföldi. Pedig ezen egyszeribe segíthetnének a zsidó kereskedők, *ha igazán hazafias érzelműek volnának*: **Ne közvetítsék a külföldi árut, tartssanak boltjaikban csak magyar eredetű árut**, akkor a közönség azt fogja venni. Az a félbolond, a ki csak akkor boldog, ha külföldi kalapot vagy ruhát viselhet, számba se jő, arra tekintettel nem kell lenni, az menjen maga el külföldre minden csekélységért, de itthon még se szolgáljunk neki vele. Ez lesz aztán hazafias cselekedet, *ez lesz aztán magyar iparpártolás!* Csakhogy ennyire nem terjed a zsidó hazaszere-tete, mert itt le kell mondani arról a rebachról, mely a külföldi áru közvetítéséből zsebébe vándorol. Ő pedig csak akkor hazafi, ha haszonnal jár.

A magyar ipar fellendülésével csökkenne a zsidók nagykereskedők hadserege, mert sok iparos egyszersmind árusítója is volna saját készítményének és így egy nagy része a mostani kereskedőknek kénytelen volna felhagyni a rebach-üzlettel és — miután a levegőből nem élhet — elmenni dolgozni mint iparos; ettől pedig fázik a zsidó, — dolgozni nem szeret.

Ilyen az ő hazafiságuk. Még megemlékez-

hetnénk arról a csodálatos körülményről is, hogy a hazátlan szocialisták vezeterei is majdnem mindig zsidók. A tótokat a kivándorlásra biztató ügynökök közt szintén többségben vannak. Ezek mind oly jelenségek, a melyek nem igen szólnak a zsidók hazafisága mellett, hanem igenis bizonyítják, mennyire hazafiatlanok.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház hétfőn tartott ülésében csekély változással elfogadták a gazdasági munkások betegsegélyezéséről szóló törvényt, a melyet a mult számunkban bővebben ismertettünk. A törvény január 1-én fog életbe lépni.

Auszt iában a politikai láthatár mind zavarosabb lesz. A mult héten megpróbálkozott a képviselőház összeülni, hogy a szükséges határozatokat meghozza, de nem végezhetett semmit, mert a csehek oly zene-bonát csináltak, hogy minden komoly munka lehetetlen volt. Elkezdtek a padokat verni, trombitálni, dobolni, sípolni, kukorékolni, füttyülni, énekelni, s tudj Isten mi minden lármás dolgot ki nem találtak. Ily nagy lármában tartott az ülés, jobban mondva a mulatság éjféli után 2 óráig. Ekkor a miniszter hamar felhajtattott a királyhoz s még éjjel megkapta a Felségtől a felhatalmazást, hogy az országgyűlést bizonytalan időre halasztza el. Ezalatt persze királyi rendelettel fognak Ausztriában kormányozni, s a képviselők teljesen fölöslegesek lesznek. Lám, lám. Ha egy országban nincs alkotmányosság, ott a nép elégedetlen s vérével is kész az alkotmányt kivívni; ha pedig megvan, akkor gyermekjátéknak nézik s megakadályozzák a komoly munkában. Ennek pedig csak a nép az oka, mert olyan képviselőket választ, a kik inkább valók egy czirkuszba, mint az országgyűlésbe törvényeket alkotni. Jó lesz nálunk is kissé vigyázni a választásoknál, van a mi képviselőházunkban is sok salak.

Don Bosco világműve.

Don Bosco egyszerű pap volt. Született Turin mellett 1815-ben és meghalt Turinban 1888-ban. Művei, melyekkel bámulatba ejtette a világot a következők: 1. Vasár- és ünnepnapok szórakoztató, de egyszeresmind oktatást és nevelést nyújtó „Oratórium” a városban elhagyottan bolyongó fiúk számára. Az Oratóriumtól már számtalan tisztességes iparos, gazda, sőt művészek, papok, hivatalnokok kerültek ki. 2. Esti iskolák mesterinasok részére; tanítanak itt írásolvasáson kívül rajzot és zenét is. 3. Nappali iskolák azok részére, akik a nyilvános iskolákat vagy ruházathány miatt vagy más okból nem látogathatják. 4. Tápláló intézetek szegény elhagyott gyermekek részére. Itt mindenkit olyan pályára képeznek, aminőre csak képes. 5. Iskolák, bennlakással és ingyentanítással. 6. Papképző intézet felnőttek részére, akik kevés iskolát végeztek, de képességgel

birnak a mulasztás pótlására. Jelentkező kispapoknak a további képzés adatik meg. Belépő áldozatok pedig rövid próba után fogadalomra bocsáttatnak. 7. Missiók. Amerikában 25 év óta 40.000 (negyvenezer) vad lett megkeresztelve. 8. Gazdászati iskolák. 9. Hasznos olvasmányok. Don Bosco maga 70 könyveeskét írt. Ezenkívül mindenféle tudományos könyvek. 10. Templomok a világ minden táján. 11. Szalézi-társulat, mely nem csak misézőpapokból áll, de művészekből, kézművesekből stb. 12. Nőtársaság az elhagyott leányok nevelésére. 13. Szalézi közreműködők társulata. Ilyen közreműködők pénzsegéllyel vagy ajánlással mozdítják elő a nagy művet. 14. Szalézi Ertesítő, melyek Don Bosco műveinek állapotáról adnak jelentést. Ez értesítők havonként jelennek meg, még pedig olasz, spanyol, francia, angol, lengyel és német nyelven. Nemsokára magyar is lesz.

Don Bosco műve az egész világon el van terjedve. Intézeteinek száma több mint 500. Évenként több mint 40.000 (negyvenezer) gyermeket mentenek meg a társadalomnak.

E műveket bámulja az egész világ, még pedig nemcsak a papok, kezdve IX. Pius és XIII. Leó pápától, hanem a szabadelvűek is, akiknek rövid nyilatkozatát itt említem.

1. Az intézet megvizsgálására 1850-ben kiküldött kormánybiztosok nyilatkozata:

Sclopis gróf. Ez intézmény nagy társadalmi fontossággal bír. Ily intézeteket bírva nem botránkoznék meg szemünk a sok nyomorult ifjakon, akik tudatlanságban és rosszaságban növe fel a város utcáin kóborolnak. Oly mű ez, melyet a kormánynak elő kell mozdítania és fenntartania.

Collegno gróf. Az emberiség jölteveői és a haza körül érdemet szereznek azok, akik e műnek szentelik életüket.

Pallavicini örgróf. Mily szép látvány! Szükséges volna behozni e módszert sok más intézetekbe.

2. Du-Boys francia városi előljáró így ír Don Boscoról és társulatáról: „A keresztényi szeretet egyik legesodálatosabb tünetmánya működött előbb titokban. De ez a csodálatos mozgalom átáradt egész Délamerika köztársaságaira és Patagonia és Pampas vad népeire.”

3. Leonori Konstantin római ügyvéd: „Don Bosco társulata időszerű és tagjai különös ruházatot nem használva csodálatosan megfelelnek a czélnek.”

4. Pettinati történetíró: „Oh polgári szeretet! báresak neked is volna egy Don Boscod!”

5. Alfani Agoston író: „Szerintünk Don Bosco érdemet szerzett a haza körül.”

6. Conestabile Károly gróf író: „A szalézi társulat megoldotta a nagy társadalmi kérdést, mit a törvényhozók nem tudtak, mert ez a bajt megelőzi és nem elnyomja.”

7. Rostand Gyula párisi bankár: „Don Bosco büszkén állíthatja, hogy 25 év alatt az ő intézeteiből egy sem került a büntető bíróság elé.”

8. Borgonuovo Jakab ügyvéd a fegyenczekekről írva a többi közt ezt mondja: „Kezeim közt vannak a statisztikai adatok, melyek igazolják, hogy Don Bosconak kétszázézer neveltje van, akik ugyanazon sorsra jutnak, ha ő nem fogadja el őket (ma már 400.000, négyszázézer). Azt mondjátok, hogy ő pap. De hát a szeretetnek nincs ruhája, se színe. Azt mondjátok, hogy az ő szeretetök fekete. No hát csak elő a ti szeretetetekkel! öltöztessétek biborba; csak elő vele gyorsan.“

9. Lastres spanyol képviselő: „A világ sokkal tartozik Don Bosconak.“

10. Nicotera olasz miniszter 1876-ban az intézet látogatásakor így kiáltott fel: „Ez oly nevelő-intézet, melyet az állam minden intézetének mintájául kellene felállítani.“

11. A Times angol ujság azt írja: Don Boscot a XIX. század páli Vinczéjének tartják.

12. Ezer és ezer oly lapban, melyek külföldön a papsággal nem rokonszenveznek a csodálat és bámulat hangja nyilatkozik Don Bosco és műve fölött. Ezek közül csak egypár olaszt emlitünk, minők: L'Opinione, Figaro, Corriere della sera, Italia, Secolo, Caffaro, Nazione.

Bővebb értesítésért a társulat generalis főnökéhez lehet fordulni, akinek czíme: Rss. Don Rua, Torino, via Cottolengo, 32. Ugyanide intézendők az ajánlatok és pénzzadományok, melyekre e szervezés állapotában nagy szükség van.

Sok év óta, különösen pedig újabb időben több oldalról nyilvánult a kívánság, hogy a szalézi társaság Magyarországon is letelepedjék. De ez lehetetlen magyarul beszélő áldozárok, kispapok és segítő testvérek nélkül, azért a társulat jelenlegi egyetemi főnöke Rua Mihály ur elhatározta a magyarok részére Turin mellett (Olaszország) külön intézet megnyitását, aminők már léteznek a németek, lengyelek szlovének és angolok számára. Ez intézetbe felvétetnek áldozárok, theológusok, bölcsezszek, továbbá a gymnasiumi 4 osztályt szerrel végzett növendékek, mely utóbbiak a bölcsezszeti folyamba, egyszersmind az első ujonczévbe léphetnek; felvétetnek továbbá olyanok, akik nem tanultak latint, de a papi pályára hivatást éreznek, akik e pályára megrövidített 3-4 évi gymnasiumi folyamban előkészítetnek. Végre felvétetnek olyanok is, akiknek nincs hivatásuk az iskolai pályára, hanem mint segítő testvérek óhajtják életüket Istennek felajánlani e társaságban, akár mint irnokok, akár mint kézművesek vagy munkások a házban, vagy a kertben. Mindezeknek tudtára adatik, hogy kérvényökkel e czimre fordulhatnak: *Reverendissimo Signore D. Rua, via Cottolengo 32. Torino (Italia.)*

Szükségeseznek tartjuk megjegyezni, hogy a levélbélyeg egyszerű levélben 25 fillér; a levélnek nem szabad 15 grammnál többet nyomni; bélyeghiány vagy nagyobb levélsúly kétszeres büntetést ró reánk. Azok, akik mindjárt beléphetnek az ujonczok közzé, az ujonczévre 500 koronát tartoznak fizetni. Akik pedig Olasz-

országban a szaléziéknél végzik a gymnasium osztályait, az egész tanidőre összesen 1000 koronát fizetnek. Végre azok, akik mint kisegítő testvérek lépnek be, azok két évre szóló ruhát és lábbelit hoznak, és annyi pénzt letéteményeznek, amennyi a visszautazásra megkívántatik, hogy visszautazhassanak azon esetre, ha bármi okból nem maradnának a szalézi társaságban. Legelőbb is a következő bizonyítványok küldendők be: 1) a helyi plébános vagy hatóság bizonyítványa; 2) az egészséget és erős testi szervezetet tanúsító bizonyítvány; 3) himlőoltást igazoló bizonyítvány; 4) a 18 éven felüliek részéről; 5) az iskolát végzettek részéről iskolai bizonyítvány. Ezenkívül az érkezésnél az illető tartozik felmutatni utlevelét és a szalézi főnök által kiállított felvételi jegyet. Ezen feltételek teljesítése nélkül hiábavaló volna a turini utazás

Dr. Zufféry Károly

Kié legyen a föld?

VII.

Akié a föld, azé az ország!

Károlyi Sándor gróf „Hazánk“ czimű napilapja ez idei január 10-diki számában a „Magyar Gazdaszövetség“ közgyűléséről terjedelmes tudósítást közlővén, átveszszük belőle a következő igen érdekes sorokat:

„Majd Mére. Lajos „A magyar föld idegen kézen“ czimű felolvasásában azon álláspontot foglalja el, hogy az idegeneknek Magyarországon az ingatlanok megszerzése állami hatalommal lehetőleg meg-ehezítették és az első sorban a honpolgárság feltételéhez köttessék. Megadózádnak véli fokozottabb mérvben azon ingatlanokat, melyek magyar honpolgár tulajdonát képezik ugyan, de ezek jövedelmeiket a külföldön költik el. Előadásában ki melte, hogy ugyszólván minden művelt nemzet a földnek idegenek által való megszerzését törvényes intézkedéssel korlátozza s hogy ez nálunk annál inkább indokolt, mert az országnak magyar nemzeti jellegét csak így lehet hosszabb jövőre biztosítani. Mostanáig mintegy kétmillió hold az a terület, amely idegen kézen van s ennek évi jövedelme huszmillió korona, az országban kívül költetik el; ennek nemzetgazdasági hátránya oly szembe-tűnő, hogy azt az állam a saját érdeke ellenére tétlenül tűrni nem köteles. Feltűnést keltő mozzanat, hogy Beregmegyének egyharmad része (gróf Schönborn) egy birtokos tulajdonát képezi, aki vadászatot kivéve sohasem tartózkodik az országban, aki egy személyt kivéve cseh és német tisztet alkalmaz és aki az egész 214.000 katasztrális holdnyi uradalom jövedelmeit nem az országban költi el. — hogy egy ilyen uradalomnak milyen nagy befolyása lehet a magyarosításra, a nép magyar szellemben neveltetése és vezetésére, a magyar gazdasági elvek meghonosítására, bővebben bizonyítani szükségtelen, de annál sajnálatosabb, hogy mindezekkel a mostani tulajdonos nem törődik. Ha a földnek idegenek tulajdonába kerülése ilyen arányokban növekednék — felolvasó szerint — a magyar államnak magyar nemzeti jellege fenn nem tartható, mert az idegenek megtalálják hasznukat akkor is, ha a föld bármely kormányrendszer alatt marad tulajdonuk, mert a magyar föld érdekeiért sikraszállani nem

fognak so
a Gazdasá
egy három
zására, ug
javaslataik

Mé
csak az
1897-ben
czimű cz
lassu gon
lap olvas
most fed
lálmányt

Ner
szövetség
szokás s
ványa Mé
vásárlása
dorbézoj
vagyonát
földje ma
gyék ki a
csak azt

a) l
melynek
az évben
és III. al

b)
után, me
V. alatti
tendő és

c) h
vásárolva
birtokforg
Mi
tatás elf
fognak h
magyar k
magyar
maradni
adni ann
azzal, am
nagyobb

A P
telepítési
következő

„Va
körben fol
javításra
nem állam
hatása le
szükségük
telepeket l
kással ren

fognak soba. Határozati javaslatában tekintettel arra, hogy a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlése egy háromtagú bizottságot küldött ki e kérdés tanulmányozására, ugyancsak egy bizottságot kér kiküldeni s együttes javaslataik kerüljenek a két országos testület plénuma elé.

Mérey Lajos nagybirtokos urnak eme felszólalására csak az a szerény megjegyzésünk, hogy mi ezt már 1897-ben követeltük a Magyar Néplapban „Nem adózunk” című czikkorozatunkban és igen jellemző nagy uraink lassu gondolkodására, hogy amit mi és a Magyar Néplap olvasói már 4 év óta követelünk, azt ők még csak most fedezik fel és még is mint valami saját új találmányt kürtölik szét a világba.

Nem lévén tagja a nagybirtokosok Magyar Gazdaszövetség című egyletének, nem tudjuk milyen, uri szokás szerint se hideg se meleg, intézkedésekkel kívánja Mérey Lajos nagybirtokos ur az idegenek földvásárlásait korlátozni, valamint azt, hogy főuraink ne dorbézolják el a birtokaik jövedelmét, sőt apáik egész vagyonát a külföldön. Mi azon czélból, hogy e haza földje magyar kézben maradjon és a nagyurak ne vigyék ki a külföldre a birtokaik jövedelmét, egyszerűen csak azt követeljük:

a) hogy 5 év múlva minden olyan földbirtok után, melynek tulajdonosa nem magyar honpolgár vagy ki az évben több mint 2 hónapot külföldön tölt el, a II. és III. alatti adó legalább kétszerese legyen fizetendő.

b) hogy 20 év múlva minden olyan földbirtok után, melynek tulajdonosa nem magyar honpolgár, az V. alatti örökségiadó legalább 2-szerese legyen fizetendő és

c) ha valamely földbirtok külföldi által lesz megvásárolva, akkor úgy az eladónak, mint a vevőnek, a birtokforgalmi adónak legalább kétszeresét kelljen fizetni.

Mi biztosak vagyunk benne, hogy ezen ily adóztatás elfogadása esetén a külföldiek többet nem igen fognak hazánkban földet vásárolni és iparodni fognak magyar birtokaikon tudni, a most külföldön dorbézoló magyar nagyurak pedig vagy e hazában fognak megmaradni vagy pedig birtokaikat felparcellázva el fogják adni annak a magyar parasztságnak, mely megelégszik azzal, amit e haza nyújt, mely híven megtartja a legnagyobb magyar költő szavát:

Aldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell.

A Pesti Hirlap 1900. január 23. számában „A telepítési szaktanácskozmányról” irt tudósításában a következőket írja:

„Vadnay Andor: A telepítést nem tartja szélesebb körben folytatandónak. Szegény napszamosok helyzetén való javításra legalkalmasabb módnak a parcellázást véli, de nem allami protekció mellett, mert ennek csak demoralizáló hatása lenne. A nagy alföldi uradalmaknak maguknak is szükségük van arra, hogy parcellázások útján napszamos telepeket létesítsenek birtokuk mellett, hogy elegendő munkással rendelkezzenek, mert a felvidékiől hozott munkások

rendkívül drágák. — Az Alföldön sajnos tapasztalja, hogy az 1—10 holdas birtokosok állandóan tönkremennek, és a 100—200 holdas birtokosok vagyoniilag folyton gyarapodnak. Hogy ennek elejét vegve, a 10—12 holdon alul levő parasztbirtokoknak teljes adómentességet nyujtana.”

Ha pedig a kormány bizalmas emberre, mint Vadnay Andor Csongrád megyei főispán a 10—12 holdon alul levő parasztbirtokoknak teljes adómentességét követeli, akkor csak a népnek kitartásától és erélyes követelésétől függ, hogy kivivja magának a 30 holdnak teljes adómentességét. Az pedig, hogy a 100—200 holdas birtokosok vagyoniilag folyton gyarapodnak, nem e a gazdagok földéhségének korlátozására a progresszív földadó mellett bizonyít, hogy ennek következtén a 100—200 holdas és ennél nagyobb birtokosok, ne a földbirtokok még nagyobb kiterjesztésére, hanem annak belterjesebbé tételére ösztönöztesse? És nem-e tehát a legnagyobb dőreség volt, kik Zichy Nándor gróf által a 30 hold adómentességének követelését mézes-madzagnak jelentették ki?

Katholikus néppárti.

A lateráni prédikáció.

A magyar nemzeti római zarándokoknak április 30 an az örök város lateráni bazilikájában Fehér Ipoly pannonhalmi főapát ünnepi prédikációt mondott. Ez a szép egyházi beszéd most külön lenyomatban is megjelent. Kiveszszük belőle a tizenkilencedik századot jellemző ezt a részt és bemutatjuk olvasóinknak:

Ismertük el, tagadnunk nem lehet, nem is szabad, hogy a XIX. századot vakító fényvel világította be az isteni szikra, mely az emberi elmében ragyog. Vakító volt ez a fény időnkint, egész a káprázatig; éies vonásokban tárta föl a század gyermeke előtt az anyagnak titkait anyanyira, hogy szinte elmosódtak előtte a léleknek utjai. Tisztán látja mindazt, a mi közelében van, de elmosódottan a távol eső czélokot. Mohó kíváncsisággal kutató, lázas tevékenységgel dolgozott ez a század. S a mit esze kikutatott, a mit keze megalkotott, arra méltán megelégedéssel, önértzetesen, sőt büszkén mutathat rá. És mégis; hiányzik megelégedettsége, boldogsága, lelki nyugalma; hiányzik, mert mindezt sem a tudomány, sem a munka nem adta, nem adhatta meg neki; mert hisz mindezek nem az agy értelmességében, nem a kéz munkásságában; hanem az érzelmek melegágyában, a szívben fakadnak és tenyésznek. A XIX. század nagy tudásának, fejlett izlésének, fáradhatatlan munkásságának minden sikere mellett is csak fokozta a lelkek nyugtalanságát, szaporította a kielégítetlen vágyakat; inkább gyöngítette, mintsem erősítette az emberekben való bizalmat, az örök igazságokban való hitet. De ezzel tetőpontra is juttatta a szívek epedő vágyát egy tisztább légkör után, oly légkör után, a mely ne zárja el a népek sóvárgó tekintete elől a derült eget, a csillagok biztató ragyogását. Mert a XIX. század gyermeke sokat, igen sokat tud, csak hinni nem tud; értelme világos, de lelke sötét; mert hiányzik belőle az élő hit világoSSága. És a magasabb czélokra hivatott etnikai lény, az ember, napról-napra nyomasztóbb módon érzi a kinos disszonanciát az értelem gazdagsága és a lélek üres-

sége között; érzi és hinni szeretne; hinni abban a mit eddig tagadott, a mire őt korának tudománya nem tanította meg. Imádkozni szeretne, de nem tud; mert lelkéből hiányzanak a fölemelő gondolatok, szívéből hiányzanak a vallásos érzések. Szánalomra méltó gyermeke századodnak! Jöjj ide; jöjj Rómába. Keresd föl a Kolosszeu not, a hol a vértanuk ezrei ontották vérüket hitökért és megtanulsz hinni. Járd be a katakombákat, a hol az őskeresztények imádkoztak; járd be a fényes templomokat, a hol ma nemzetek buzgó imája emelkedik az ég felé; és megtanulsz inádkozni. S ha mindezt végig jártad, te, a ki tudományodban és műveltségben elbizakodva, de hitedben, vallásos buzgóságodban megfogyatkozva leptél az „örök városban“: elbizakodottságodban ugyan megalázkodva, de hitedben megerősödvé, kételyeidben megnyugtattva, bajaidban megvigasztalódva, boldogan térsz vissza otthonodba.

Az egészség szabályai.

Ami alább következik, az mind nagyon természetes, sokan is tudják, de így csoportosítva látni sohasem árt. Aki betegségtől óvni akarja magát, ragaszkodjék szigorúan a következő paragrafusokhoz:

1. Tartsd a fejedet hűvösen, a lábadat melegen.
2. A szemedet ne gyöngítsd szürkületben és napfényben való olvasással és írással.
3. A füledet övd erős megrázkódástól.
4. A fogadat tisztogasd napjában többször, főképpen evés után; ne törj fel a fogaddal diót, ne szakíts a fogaddal cserémet, ne egyél kemény czukrot és forró vagy jéghideg ételt mert ez árt a gyomornak és a fogoknak.
5. Egyél jó, tápláló eledeleket. (Ezt nem mindig sikerül betartani.) Egyél lassan, s rágd meg alaposan az eledelt, hogy jól megemészthesd, légy mértékletes az evésben is ivásban.
6. Szívjál mindig lehetőleg jó és tiszta levegőt. (Ez is szigorú.) Vedd a lélekzetet az orrodon át, akkor a levegő melegebben és tisztábban jut a tüdőbe.
7. Erősítsd az izmaidat szorgalmas munka, uszás, evezés, futás, ugrás, játék útján.
8. Idegeidet erősítsd a szabadban való mozgással, hideg mosásokkal és fürdőkkel, jó alvással és a munka után való pihenéssel.
9. Lakásodba, hálószobádba sok friss levegőt bocsáss be.
10. Fehér ruhát válts gyakran.
11. Ha ruhád, harisnyád nedves lesz, lehetőleg hamarosan cseréld fel szárazzal.
12. Tested tisztán tartsd s gyakran fürödjél, mosakodjál tetőtől-talpig.
13. Légy óvatos olyan cselekedetknél, amelyek egészségedet vagy életedet fenyegetik, például fürdésnél, kocsizásnál, csónakázásnál és így tovább.
14. Ne bánj olyan holmikkal, amikhez nem értesz, például lőfegyverekkel, puskaporral, vágó eszközökkel stb.

15. Irás vagy olvasás közben üj egyenesen, hogy mellkasod, tüdőd ne legyen összeszorítva.

16. Kerüld az erős izgatószerket, mint az erős kávét és teát, nehéz sört és pálinkát.

17. Ha megizzadtál, őrizkedjél a léghuzamtól és ne igyál hideg vizet, hanem várj addig, amig lehülsz.

LEVELEZÉS.

Levél Turinból.

A színházról.

A színházi előadást akartam a multkor kiírni, de kifogyott a ténia a papirossal egyetemben, de meg már időm sem volt: mert itt az idő nagyon drága. Még a perezeket is számlálja az ember. Hogy pedig szavannak álljak, hát itt röviden leírom azt a színházi előadást, melyet Don Bosco árvái tartottak.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy Don Bosco minden ilyen mentő intézetében rendes színház is van építve, ami egy-egy kisvárosnak is becsületére válne.

A színházban semmit sem kell fizetni. Egyáltalán Don Bosco, ez a csodálatos férfiú úgy rendezte be az egész intézményt, hogy itt pénzt senkitől nem követelnek. Így például van itt vagy hatféle füzet külön-külön nyelven, az egyik német, a másik francia, aztán olasz, angol, spanyol, lengyel. Mindegyik rengeteg számban megy szét, úgy hogy a hat nyelven megjelenő füzetek havonként körülbelül háromszázezer példányban mennek szét. El lehet képzelni, hogy mennyibe kerül egy-egy füzet, mely háromszor akkora, mint a „Magyar Néplap“. Csak egy ilyen számnak kiállítására háromszázezer példányban egy jómódu kisbirtokos összes vagyonát megenné. Ha már egyebet sem említek, mint a postabélyeget krajezárjával. Hát biz ez sem több, sem kevesebb mint háromezer forint hónaponként. Pedig a messze Spanyol, Francia-Angolországba, sőt Amerikába nem is visznek ily olesóért ujságot. Azt a „Magyar Néplap“ szerkesztője is jól tudja, akinek tetemesen fel kellett emelnie az amerikai előfizetők számára az előfizetési árat, hogy ki tudja oda küldeni ujságját.

Hát, mondok, ez a rengeteg költséggel járó jámbor füzet is mind *ingyen* megy szét. Sőt nemsokára, ha jól czélezok úgy egy hónap mulva *egy magyar könyv is* meg fog jelenni Don Bosco csodálatos művéről. Ezt a könyvet is ingyen fogják szétküldeni mindenkinek, aki csak a kisujját megbillenti. Nem is kell egyéb, mint hogy a „Magyar Néplap“-nak mindenki megírja, hogy neki kell a könyv, aztán onnét egy levélben megírják a címeiket és a könyv menni fog ingyen.

Magától értetődik, hogy bankót Taljánországban sem szabad csinálni, így hát valami becsületes módon kell összehozni azt a sok költséget.

De hát melyik néma gyermeknek érte meg az anyja a szavát?

Hát bizony itt is kell valaminek történni, mert különben felkopik Don Bosco árváinak az álla.

A sok segítség valami rendkívüli uton jön, mondhatni

csodálatos teremti.

Don betegét ké volt Don bankárho ronára vo

bankba fe

A mozgásba nem bete ronát.

Egy Szüz Mán hogy Sz ni fogják becsatoln ide czipó is kaptak hogy mi most lát papirosbó Jó

Pát

A irva rólan hogy beh mely meg Éltő Róz bucsuit.

Ami lán nems nyattatás egy általa az állhat dobtak, a Ne az igazsá ma is tar czimü á tem, és helyen.

Má Ezt tudja mint egy ahonnét létezheti lett egy Élő Róz vasztva.

Am Gondvise Más tal selni elé, Ha beszélhet

csodálatos módon. Mikorára valami kell, az Isten mindig kiteremti.

Don Bosco, mikor pénzre volt szüksége, rendszeren egy beteget keresett fel, a sok közül egy dolgot mondok el. Szüksége volt Don Bosconak háromezer koronára. Elment egy gazdag bankárhoz, aki lábfejében az ágyat nyomta. Háromezer koronára volna szükségem — ugymond. . .

. . . De látja ön, hogy beteg vagyok, nem mehetek a bankba felvenni a pénzt. . .

— No csak próbálja meg . . . szól Don Bosco.

A bankár, aki már számos hasonló esetről értesült, mozgásba tette lábait . . . és csodálkozva látta, hogy már nem beteg. Elment a bankba és elhozta a háromezer koronát.

Egy másik módja a segítség beszerzésének az, hogy a Szűz Mária titokban megnyitja a szíveket. Biztos vagyok róla, hogy Szűz Mária magyarjai is, akik majd a könyvet kérni fogják, nyomatékul egy koronácskát, vagy még többet is becsatolnak a levélhez. Hiszen a jószívű magyar küldötte ide cipőra Don Bosco színháziátszó árváinak, pedig nem is kaptak érte semmit, még az ujságban sem lett kiírva, hogy mi is volt ott előadva. Mert hát csak ígértem. De nini! most látom hogy megint kifogytam a ténából, meg a papirosból is.

Jó magyar vérem! türelmedet kérem.

Páter Angelikus levele Rómából.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Magyar Néplap“ május 12-diki számában az van írva rólam, hogy kiüldöztek engem az országból a miatt, hogy behoztam Magyarországra a *domonkosi Élő Rózsafüzért*, mely megszüntetett minden, bármilyen néven nevezendő *más Élő Rózsafüzért* és egyedül bírja az *Élő Rózsafüzérek bucsuit*.

Ami igaz, az igaz. Isten látja lelkemet, aki előtt talán nemsokára meg fogok jelenni, hogy az én eddigi hányattatásomnak *nem a megférhettség volt az oka*, amit egy általam halálig tisztelt nagy férfi mondotta, sem pedig az *álthatatlanság*, amit még legbensőbb barátaim is szemembe dobtak, akik nem ismerik a helyzetet.

Nem ártok én a légynek sem. De meg kellett védenem az igazságot. És hála Istennek! az igazság győzött, amiről ma is tanuskodik a „*Legszentebb Rózsafüzér Királynéja*“ című általam alapított füzet, melyet tíz évig szerkesztettem, és melyet oly jelesen szerkesztett *Kindler* atya Szombat-helyen.

Más *Élő Rózsafüzér* mint a domonkosi, *nem létezik*. Ezt tudják Rómában, ahonnan a domonkosi *Élő Rózsafüzér* mint egyetlen, érvényes *Élő Rózsafüzér* el lett rendelve, és ahonnan egyszersmind vissza lett utasítva az a kérdés, hogy létezhet-e érvényesen a domonkosi *Élő Rózsafüzér* mellett egy más *Élő Rózsafüzér*. Az is meg lett tiltva, hogy az *Élő Rózsafüzér* egy más *Mária-társulattal* egybe legyen olvasztva.

Ami pedig engem illet, hálát adok a csodálatos isteni Gondviselésnek, hogy ezt a megpróbáltatást reám küldötte. Más talán el nem bírta volna, de én igyekeztem elviselni elégtételül ifjúkori bűneimért.

Ha ez nem történik, én nem mehetek Rómába, nem beszélhetem ki magam ott, ahol kellett.

Sok szenvedésem után Rómában annyi sok öröm ért, hogy le sem írhatom. Ott csókolhattam kezét két aranyszívű magyar püspöknek Bende és Dessewffy Ó nagyméltóságúknak, és Pannonhalma nagynevű főapátjának. Ott beszélhettem az angyallelkű gróf Zichy pápai preláttal, aki Kálmán Károly dicső neveltje. Ott beszélhettem magával a domonkosi Generálissal.

Ott jöttem össze nagyszámu papokkal, kispapokkal, urakkal és a jó néppel, akik mind láthatták, hogy az vagyok, aki akkor voltam, mikor még nyugodtan dolgozhattam félrevonulva.

Don Bosco csodálatos intézetében püspökökkel ültem egy asztalnál, akik még írást is adtak nekem kedves emlékül.

Nagyszámu jóbarátaim aggódva néztek eddig körül, hogy hát valóban egy szerencsétlen, elzüllött, félig-meddig csavargó ember lettem-e?

Legyetek nyugodtak! Nem vagyok rosszabb ma sem, mint akkor voltam, mikor még nem bántottak. Sőt a jó Isten, megelégetve szenvedéseimet, olyan helyre küldött, ahol szegény hazámnak talán még nagyobb szolgálatot tehetek azzal, hogy előkészítem az egész világ által csodált Don Bosco nemzet- és honmentő műét szegény magyar hazám javára.

Nemsokára egy magyar könyvvel leszek készen, mely szét fog menni az egész országba. Addig is már előre jelenthetem, hogy aki Don Bosco szent társulatában, akár mint nyomdász, vagy irnok, munkás vagy kézműves lelkét üdvözíteni akarja, és hazájának szolgálni kíván, akár mint pap be akar lépni, írjon magyarul e címre: *Rss. Don Rua Torino, via Cottolengo 32.*; ahonnan aztán magyar választ kap.

De figyelmeztetek mindenkit, hogy a levél ne legyen súlyosabb *15 grammnál* és hogy az egyszerű levélre *25 filléres* bélyeg kell.

Szűz Máriának, Don Bosco csodatevő pártfogójának kegyelmébe ajánllak mindnyájzatokat.

P. Angelikus.

A verklis.

Irta: Bodnár Gáspár.

Nagy a busongás a Körtés tanyán. Új földes ur költözöködött a kastélyba és ezzel egészen új élet borult a tanyára.

Eddig is érezték már, hogy az új seprű a közmondás ellenére nem a legjobban seper, de most, hogy a karácsonyi szent ünnepek közelednek, bizony, hogy merő tünődésbe, sőt kétségbe merült a tanyai nép.

Mily másképen volt az, mikor még az Istenben boldogult nemzeti ur volt a tanyának ura.

A nagy világtól el voltak ugyan zárva, beletemetve a reneteg pusztaságba, de úgy érezték magukat, mintha a boldogság nem is lakott volna másfelé, csak éppen ott köztük la.

Igy karácsony táján a nemzeti ur is meg a nemzeti asszony is . . . már jó előre kinek-kinek megszabták a kriszkindlijét. Mint valami földi angyalok jártak-keltek a tanyások házában. Nem volt szegény, mert mindenki érezte az ő kezeik áldását. Olyan jól esett a népnek, hogy az ő verejtékükkel művelt földből minden családnak jutott fehér kalács, a szőlőből vidámitó bor. Aztán, hogy töltötték a szent estét? Kigyúlt a béke világ minden tűzhelyen, eljött a Jézuska, minden házba. A betlehemesek felkeresték a nemzeti ur kastélyát is. Mennyi öröm költözött oda is. Éjfél felé megszólalt a kis tanyai kápolnájának csengője. Hangját messze vitte a szél és közel hozta a legtávolabb lakókat is. Az öreg tisztelendő ugyan nem jöhetett ki az anya községből, de a nemzeti ur megjelent családjával egyetemben . . . úgy imádkoztak közösen, mintha testvérek volnának volna.

Ez a szép kép, hogy megváltozott! De hogyan? A jó nemzeti urat csapások érték. Rossz emberek rászédtek. Elpusztult a régi tanya, kiköltözött előbb a kastélyból, aztán az árnyékvilágból is a nemzeti ur.

Uj földes ur jött!

A ki beteg a szegény ember gubája szagától is. A ki sohasem látott földműves családi tűzhelyt. A ki merő gépeknek tekintette embereit

Mi leszen tehát most a szent estén? A szent karácsonyi ünnepeken!

A cselédség összebujt, mint az apjukat-anyjukat vesztett madárcsalád. Isten végzésében megnyugodva várta a szent estét.

— Elmegyünk az Isten házába most is, szólott az öreg béres. Majd imádkozunk, énekelünk.

— Elmegyünk az új földes ur elé is. Mondották. Kérjétek, hogy tartsa meg a régi, szép szokást. A nemzeti urék szokását.

— Ugy van! Elmegyünk!

El is mentek. A földes ur hidegen fogadta őket. Neki nincs ünnepe, a más ünnepével meg nem törődik.

Nagy busan érkezett vissza a deputáció. Az asszonyok sirva fakadtak

— Hogy tűrheti a jó Isten az ilyen embert a föld hátán, mondották.

Mások ökleiket emelték fel.

— Majd megtanítjuk mi a büszke urat, kiáltották.

— Csendesesen, szólott az öreg béres. Se a jó Istent ne bántátok, se az uraságot ne fenyegetsetek, az Isten nem siet de nem is késik.

A kastély még e szent estére tündér világosságban uszott. Kocsik jöttek, érkeztek; egy nagy vadász-társaság volt hivatalos a vendégségre.

A cselédség lakásaiból is előtört a halvány világosság. Szent csend honolt a tűzhelyen. A jó Isten kinek-kinek juttatott egy kis örömet. Az asszonyok

takarékoskodtak a szent estére, így csak mégis megnyugodtak.

De a kastély annál vigabb volt. Éktelen lárma, üvöltés hangzott a nagy épületből.

A fiatalabb legények elakarták vinni a betlehemet a társaságba.

— Ne menjetek oda, szólott megest az öreg béres; a jó Isten nem vett ott szállást, a kis Jézuska sem kell ott

Egyszer csak betoppan a Kis András lakásába az urasági inas.

— Azt parancsolja az uraság, hogy induljon kend azonnal a faluba cigányokért.

Kis András szemei azonnal vérbe estek. Vad indulat kezdte szagatni a lelkét. Kirohant a lakásából és nagyot ordított.

A tanya népsége azonnal összefutott. Mi baj? Ki bántotta Kis Andrást?

Kis András meg elmondotta, hogy mit üzent az uraság.

— Egy tapottat sem lépsz, kiáltottak most a férfiak is. Itt maradsz velünk az Isten házában! Egy tapottat sem lépsz!

Aztán másképpen fordult a dolog sora. A kábult fejű vendégek pénzzel kínálták az embereket, hogy hozzanak nekik muzsikásokat!

— A gazdagnak erszényében lehet sok pénz. — mondották az emberek. De a mi szívében él a vallás, a hit. Mi e szent estén egy tapottat sem teszünk!

Hiába való volt minden rábeszélés. Az urak látták, hogy itt mit sem tehetnek, mulattak — cigány nélkül.

A kis harang megszólalt. A nép összegyűlt a kápolnában. Felhangzott a szent ének a buzgó imádság. Mikor hazatérőben volt a nép, a kastély még akkor is világosságban uszott. A mulatók zajongtak, eszeveszetten tomboltak.

— Az Isten nem siet, de nem is késik mondották az emberek.

Az ünnep elment de jött új szomorúság.

Az új földes ur, a miért cselédsége megtagadta a muzsikásokért való menést . . . többeket elkergett . . .

— Mert mikor én azt akarom — mondotta, — hogy a kastélyomban muzsikáljanak, akkor muzsika legyen, ha mindjárt Dávidot hozzátok is le hárfájával a magas égből!

A cselédség egy része szomorúan bucsuzott el a régi tanyától, azán szállottak más vidékre . . . más tanyára, mint mikor a madarakat a régi fészkekből lezavarják.

Hosszu évek multak. A tanyai lakosok azóta majd mindnyájan másfelé költöztek. A kastély ugyanis gyors egymásutánban cserélt más és más uraságot. Végre ott maradt üresen, mint az elátkozott ház, melybe senki

sem akar beleköltözni. Oly bonyolult per és annyi teher nyomta szegény, régi boldog kastélyt, hogy azt száz fiskális se tudta lebonyolítani . . .

Az új földes urról meg hallani sem lehetett, legálább nagy időn keresztül nem.

Egyszer azonban éppen karácsony napja előtt a falu népe szokatlanul összeverődött. Miért? Mi történt?

Csonka kezű ember verklivel járt a faluban, úgy szedegette össze . . . muzsikával a krajczárokat, tojásokat vagy a mit adtak.

Kis András gazd' uram is figyelmes lett a szóra. Mert ő ebbe a faluba telepedett le, hogy a muzsika mián éljék. A jó Isten megsegítette, jómódu földmives gazda lett. Igaz, hogy az idő már jól el járt felette. Megöregedett, Hófehér lett a szakálla. Gyermek, unokák veszik körül, tisztos nyugalomban ott él boldogul.

A verkli szóra ő is figyelmes lett. A pöszke kis Anicza be is szaladt az utcáról.

— Nagypapó jöjjik ki kend, mert muzsikus jár a faluban.

Az öreg ki is czipelődött. Meghökken. Csak nézte azt az elszáradt, elaszott kezű embert, aki olyan ismerős volt előtte. Felbontogatta aztán emlékezetének szárait, ajka remegve szólott a csonka kezű verklishez:

— Nagyságos ur, hát a jó Isten szerelmére . . .

— Kicsoda kend, hogy fölismert, — szólott a csonka muzsikus. Hiszen én azt hittem, hogy senki sem ismer e vidéken.

Az öreg Kiss András elérzékenyedett. Magyar ember volt, jószívű, nem kárörvendő, hát a viláért sem hozta volna szóba a történeteket. Csak szeme pilláján csillant meg egy öreg könyecsepp, aztán olyan édesen mondotta:

— Jöjjön be az én tűzhelyemre. Ott megmelegedhetik, aztán csak akad egy kanál leves is.

A verklis nagyot nézett. Hát ime ilyen a keresztény és magyar ember — sóhajtotta magában.

Aztán betért a házba.

Itt aztán a jó meleg vacsora alatt elbeszélte az ő szomorú sorát.

Hogy jött Magyarországra. Milyen szegény legény volt. Egy szatócs boltot nyitott. Itt kevés vagyonszára tett szert. Aztán gabona spekulációkat csinált. Szörnyen beütött, gazdaggá lett. Megvette licitácziót a Körtés tanyát. Nagy urat játszott és börzén akart még gazdagabb lenni. Elvesztette mindenét. Sőt keze tején veszélyes fekély támadt, le kellett vágni. Nagy inségbe jutott. Végre barátai, kikkel a Körtés tanyán oly jól mulatott, kiknek a szent estén minden áron muzsikásokat akart hozni, irgalomból vettek neki egy verklit. Most ezzel tengeti életét.

Az öreg most sem szólott. Viláért fel nem hozta volna a mulat. Csak szívét kapta meg erősen valami nagy igazság. Ezt az igazságot az öreg béres mondotta egykoron: „Az Isten nem siet, de nem is késik ám!”

HIREK.

Kohl Medárd — püspök. Dr. Kohl Medárd kánonok, pápai prelátus, a hercegprimás titkára legközelebb püspöki czímet kap. Vaszary Kólos hercegprimás személyesen fogja őt felszentelni. Az új felszentelt püspök továbbra is a hercegprimás oldala mellett fog maradni. A budapesti vikáriusi állást, amely Cselka Nándor püspök halála óta van üresedésben, egyelőre nem töltik be.

Egy nemesszívű gróf mint doktor. Dr. gróf Batthyány László pozsonyi nagybirtokost Bécsben a múlt héten orvosudorrá avatták. A gróf már régebben megkapta a vegytanból a doktori oklevelet s most kórházat fog építtetni saját költségén Pozsony mellett a *szegények számára*.

Új templom Bécsben. Bécs városa a király ötvenéves uralkodói jubileumának emlékére tudvalegőleg jubileumi templom építését határozta el. Ennek az emléktemplomnak vasárnap délelőtt rakták le az alapkövét a király, a trónörökös, az uralkodó család összes Bécsben levő tagjai, az udvar és a diplomaczi i testület jelenlétében. Miután Gruscha hibornok az alapkövet megszentelte és elhelyezte, a király megtette a szokásos három kalapácsütést. Ugyanugy cselekedtek a hercegek és hercegnők. A király a bizottság néhány tagját és a diplomaták egyikét-másikat megszólításával üntette ki, azután pedig a közönség lelkes ovációi mellett visszatért a Burgba.

Kegyetlen szülők. A nagyváradai rendőrséget jelenleg egy kegyetlen eset foglalkoztatja, melynek áldozata egy szerencsétlen fiatal ember. Rimler Károly rendőrfőkapitány egy névtelen levél útján Mitternacht Ábrahámnál házkutatást rendezett, mert a névtelen levél azzal vádolja, hogy Herman nevű hülye fiát a legnagyobb kegyetlenségekkel kínozza. A levél tartalma nem volt alaptalan. Réz Bertalan rendőrbiztos megjelent Mitternachték lakásán, ahol egy ólba zárva felfedezte az áldozatot. Egy teljesen elvadult külsejű embert, kinek elsenyvedt arcán az éhség és szomjúság gyötrelmei meglátszottak, talált a hatóság kiüldötte rongyos zsákokon fekve s fekhelyéről alig tudott felépászni. Haja, szakállja teljesen megnöve, letépett rongyos ruhája, kiaszott alakja kínos benyomást tett a szemlélőre. Csak romja a régi férfi alakjának s szomszédok alig tudták felismerni a tönkretett fiatal embert. A főszeny szülők a hülye fiuktól meg a száraz kenyeret is megtagadtak s csak a környéketes szomszédok jószívűségéből tudott eddig is az éhhaláltól megszabadulni. A rendőrség a büntügyi eljárást folyamatba teszi, a szívtelen szülőket gonoszságukhoz mérten fogja sújtani az igazság sújtó keze.

Szerencsétlenség a katonai lövöldében. Kispest határában, a katonai lövöldében e hó 9 én megrendítő szerencsétlenség történt. Czellövészeti alatt egy szakaszvezetőt agyonlőtek. A lövöldében aznap délelőtt a 32. Mária Terézia nevet viselő gyalogezrednek, a mely Budapest háziezrede, első százada tartott lövőgyakorlatokat. A czéltáblák igazítására és a czéllövészek eredményének jelzésére — mint ilyenkor szokás — egy szakaszvezetőt és néhány katonát küldött ki a századparancsnok kapitány. Pleckel szakaszvezetőt vezényelték ki erre a czélra. A czéltáblák előtt mély árok vonul el, melyet még földsáncok is védenek a golyók elől.

Ebben a biztos oltalmat nyújtó menedékben húzódnak meg a kirendelt katonák a czéllövészet idejére, és csak a tüzelés beszüntetése után, a mit trombita-harsogással jeleznek, jönnek elő, hogy a czéltáblákat megigazítsák. A czélt talált lövéseket rögtön jelzik, vörös körlap felhuzásával. A czéllövészet megkezdése előtt rendkívül szigorúan ügyelnek arra, hogy baj ne történjék. Először trombita-harsogással figyelmeztetik a czéltábláknál sürgő-forgó katonákat, azután, arra való tekintettel, hogy a trombitajelzés elkerülte figyelmüket, vörös zászlót lengetnek és végül, ha a katonák levonultak a földtől árokba, telefonon intéznek kérdést és csak akkor kezdik meg a tüzelést, ha a telefonválasz azt mondja, hogy minden rendben van. Most is így történt. Egy ideig minden ment minden. Egyszerre fölhasant a trombita, a tüzelés beszüntetését jelezve. A czéltábláknál levő katonák kibujtak a mellvédek árkaiból és Pleckl szakaszvezető felügyelete mellett megigazították a czéltáblákat. A jelzéseket leadták és a vezénylő századparancsnok kapitány ismét trombitaszóval adott jelt a czéllövészek megkezdésére. A lövőállásnál éppen Kosztolnyik őrmester állott, hogy a 100 méter távolságban levő mozgó bábokra löjjön. Alig hangzott el a jelző kürtszó, Kosztolnyik elsütötte fegyverét. Hogy azután mi történt, azt még homály borítja. A czéltábláknál levő katonák még nem vonultak volt vissza menedékükbe és Kosztolnyik golyója Pleckl szakaszvezetőt szíven találta. A szerencsétlen ember egy jajszó nélkül, hangtalanul rogyott a földre és rögtön meghalt. A czéllövészetnek természetesen rögtön vége szakadt és a katonák szomorú menethen vitték be szerencsétlen bajtársuk holttestét a városba. Kosztolnyik őrmestert, a ki négy apró gyermek atyja, azonnal letartóztatták. A hadbírószág rögtön megindította a vizsgálatot, hogy kiderítse, hogyan történhetett a szerencsétlenség a háromszoros óvintézkedés daczára. Vagy az őrmester hamarabb löött, vagy pedig valamely katona telefonozott be kívülről, hogy minden rendben van, amikor a szerencsétlen szakaszvezető még a czéltábláknál foglalatoskodott.

A katolikus lelkészek kongruája. Kongruának nevezik kedves olvasóm azt, ha a lelkészek jövedelmét, tudniillik azokét, a kiké nagyon kevés, kiegészítik egy oly magasságra, mely biztosítja a megélhetésüket. Vannak ugyanis oly szegény plebániák, a melyek az ott működő lelkésznek nem képesek megadni a kellő megélhetést. Miután az állam a többi felekezeti lelkészeknek már rendezte ezen állapotát, a katolikusok kongruájára most kerül a sor. Az a bizottság, mely hivatva volt megállapítani, hogy mely lelkésznek a jövedelmét kell kiegészíteni évi 800 frtra, a következő jelentést terjesztette elő: E szerint kell az esztergomi főegyházmegyében 26,042 frt 32 kr., a beszteczebányai egyházmegyében 17,045 frt 94 kr., a győriben 6791 frt 84 kr., a nyitraiban 43,343 frt 21 kr., a pécsiben 308 frt 24 kr., a székesfehérváriiban 2772 frt 52 kr., a szombathelyiben 27,148 frt 21 kr., a vácziban 1735 frt 50 kr., a veszprémiiben 11,281 frt 20 kr., az eperjesi gör. szert. kath. 64,182 frt 27 kr., a munkácsi gör. szertart. kath. 121,732 frt 59 kr., a kalocsaiiban 135 frt 10 kr., a csanádiban 1925 frt 85 kr., az erdélyiben 32,077 frt 73 kr., a rozsnyóiban 9999 frt 12 kr., a szatmáriiban 9921 frt 43 kr., a szepesiben 27,310 frt 53 kr., a gyulafehérvár-fogarasi főegyházmegyében 429,236 frt 31 kr., a lugosiban 87,46 frt 74 kr., a nagyváradi gör. szertart.-ban 50,458 frt 79 kr., a szamosújváriiban 240,016 frt

26 kr., a zágráiban 3660 frt 29 kr., a kőrösiben 629 frt 93 kr. Összesen 3096 plebániának van 800 frtnál kisebb jövedelme és hogy ezek 80 frtra kiegészíthetők legyenek, összesen 1.153,330 forint szükséges.

Egészséges törzsnek egészségesek a hajtásai.

Offenbachban egy munkás kis fiának keresztelésénél kitűnt, hogy a kis megke eszteltnek nemcsak az apja és nagyapja, hanem még a szépapja és dédapja is él még. A korkülönbségek a családban a következők: a megkeresztelt 2 hónapos, apja 27 éves, nagyapja 48 éves, szépapja 70 éves, dédapja 98 éves. Az összes családtagok egészségesek és munkabírók. Persze Magyarországon, hol sem az állam, sem a község, sem a társadalom nem teszi meg kötelességét szemben a szegényekkel, legfeljebb ha hazatoloncolják vagy egy krajczár alamizsnát dobnak a szegény munkaképtelenek és munkanélkülinek, ilyesmi nem fordulhat elő a munkásnép között.

Katolikus kongresszus Zágrábban. A horvát katolikusok szeptember 3-án és az utána következő napokon kongresszust tartanak Zágrábban, a horvát katolikus társadalom szervezése czéljából. A kongresszus előkészítő bizottsága a napokban adta ki felhívását, hogy arról ninél szélesebb körökben jó eleve értesüljön a közönség. A központi bizottság elnöke Gugler Pavao c. püspök.

Ujabb fogadtatás a Péter-templomban. Muló rosszullete után a pápa ismét egészséges s vasárnap már meg is jelent a fogadtatásukat három napja váró zarándokok előtt. Vasárnap délelőlt 5 óra tájban a pápa a Péter-templomba ment, hol a perugiai zarándokok és mintegy 30-000 főnyi máshonnan érkezett hívő közönség várta. A Szentatya, ki nagyon jól volt, a sedia gestatorian ült, körülötte pedig 20 bibornok és a pápai udvar sorakozott. A perugiai zarándokok fogadása után a pápa fűrgén felállott, mintha ezzel hogy étéről meg akarta volna nyugtatni a közönséget és megáldotta a jelenlévőket. Hat óraker a közönség lelkes tüntetése mellett visszatért a Vatikánba.

Iparkiállítás Baján. A vidéken rendezendő iparkiállítások ismét egygyel szaporodtak. Baján vasárnap, e hó 10-én nyitották meg a helyi iparkiállítást Hegedűs Sándor miniszter jelenlétében. A minisztert meglepte a kiállítás gazdagsága: mert daczára, hogy csak bajaiak állíthattak ki benne, volt ott minden iparág képviselve. Kivált az asztalos és kárpitos munkák igen szépek. Baján jelenleg 962 iparos van. Ez elég tekintélyes szám egy alig 20,000 lakosságú városban. Baja még ezelőtt alig 40 évvel Bácskának kereskedelmi gócpontja volt, mert egy 1858-ból való kimutatás mutatja, hogy akkortájt egy évben 900,000-nél több szekér fordult meg az ottani vásáron, a mi naponként átlag 3000 szekér. Egy-egy vásár három hétig is eltartott, olyan nagy volt a forgalom. A szerencsétlen vasútépítés sokat ártott Bajának, mely később lankadni kezdett. Most az ottani iparosok és vezető emberek végre mozogni kezdtek s igyekeznek Baját régi magaslatára emelni. A mostani sikerült helyi kiállítás is bizonyítja, hogy fáradozásuknak már is szép eredménye van.

A ruthén akció kiterjesztése. Az észak-magyarországi ruthén akció, melyet harmadéve indított meg Darányi földművelésügyi miniszter, máris oly szép eredményeket ért el, hogy a miniszter elhatározta annak kiterjesztését. Eddig csak a szolyvai járásra szorítkozott a kirendeltség működése, most azonban működési körébe vonta Ung, Ugoicsa, Bereg,

Mármaros megyét is. A kirendelés székhelye továbbra is Szolyva marad, de állandó összeköttetésben fog állni az egyes megyék megbizottaival. Az akció élén természetesen továbbra is Egan Ede miniszteri biztos marad, ki miniszterének óhaját teljesítve, nyugalma s egészsége árán is, igaz buzgalommal s lelkesedéssel igyekszik a szegény ruthén nép nyomoruságos helyzetén, a melybe a kazárok juttatták, segíteni. A szövetségeket egymás után állíttatja fel a legelhagyatottabb vidéken is, az államtól pedig részlettörlesztéses üszöket kap minden kisgazda, úgy, hogy helyzetükön máris nagy mértékben van segítve. Mint halljuk, a nyár folyamán Darányi miniszter is felrándul a ruthének közé, hogy személyesen győződjék meg arról a haladásról, mit Egan Ede azóta elért, mióta a miniszter nem volt a helyszínen. A kazárok persze sanda szemmel fognak nézni az antiszemita miniszterre, pedig nem teszik okosan, mert a miniszter mostani akciója ép az ő érdekükben történik. A miniszter ugyanis látta, hogy a ruthén nép teljesen tönkre van téve, a szegény kazárok már nem találják mit szípolozni rajtuk, elhatározta, hogy ezt a szegény népet állami segítséggel ismét talpra állítja s lehetőleg vagyonhoz juttatja, hogy legyen az addig más vidéken pusztított kazároknak ismét egészséges talajuk. Ez csak a közönséges vetés-forgás politikája, amit minden jó gazda ért. Javítja a földet, melyet az egyik bérlő tönkretett, hogy megjavítva oda adja az új bérlőnek. A jó gazda Darányi, a föld a ruthén nép, a bérlők pedig a kazárok.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Mannheim városnak képviselő testülete a városi igazgatókban a munkások részére behozta a 8 órás munkaidőt. A városnak ebből évente 17000 márka több kiadása származik. Tudtunkkal nincsen Magyarországon egyetlen ipartelep sem, melyen a 8 órás munkaidő lenne behozva. Nem járhatnának elől a mi gazdag városaink a jó példával, behozván munkásaik számára a nyolcz órás munkaidőt? Vagy igazán soha se szünjön meg a munkás nyuzása, hogy több jusson a Kriványoknak és azoknak kik nem dolgoznak?

A németországi konzervatív-párt, mely a mi néppártunk előképe, a munkaerő hiány megszüntetésére erősen követeli a szerződéses mezei munkások szigorú megbüntetését. Ennek ellenében a kölni egyházmegye katolikus munkásegyleteinek hivatalos közlönye a „Westdeutsche Arbeiter-Zeitung“ a következőket írja: „Azonban ép oly kevésbé, mint a szabad költözködés jogának korlátozása, a szerződésesnek bírói üldözése által sem érnék el a remélt célt, amint a tapasztalat bizonyítja. Szabadságvesztés által egy munkással sem fogják a munkát jobban megkedveltetni, pénzbírság pedig a legtöbb esetben behajthatatlan fog maradni. A mezei munkások továbbá ebben ismét egyik bizonyosságát fogják látni az ipari munkásokkal szemben való hátrányosabb helyzetüknek. A mezőgazdasági érdekekért oly buzgón harczoló kéthetenként megjelenő „Das Land“ című folyóirat 10. számában szintén elhibázottnak tartja a szerződésesnek bírói üldözését. „A munkáslakosság szolid részét ily rendelkezés alig érintené, — az amugy is kihuz legalább

egy esztendő, de a mind jobban szaporodó fluktuáló munkásság okot találhat ebben arra, hogy végképen elforduljon a mezei munkától.“ Utóbbi körülmény folytán leginkább el-lene vagyunk a büntetésnek. Pénzbírsággal és börtönnel nem lehet az emberi munkaerő hiányt gyógyítani. Mi jobb eredményeket várunk pozitív eszközöktől u. m. gondoskodás állandó munkáról, saját otthon szerzésének megkönnyítésétől, a munkások és azok családjainak életfentartásáról való bővebb gondoskodástól stb. Így irnak Németországban a katolikus munkáslapok és ezeket veszi irányadóul és követi a cenzurpárt a munkás örvényeknél. Mi nálunk drákói szigorúsággal büntetik a mezei munkások szerződésességét és az eredmény az, hogy a munkabíró és gondolkodni még nem felejtett mezei munkásság seregétől vándorol ki a szabad Amerikába, hol nem esendőrokkal hajtának munkára, mert a magos munkabérek folytán mindenki örömmel és örömmel dolgozik. Hogy mennyire nem törődnek hazánkban a munkából élő néppel, annak élénk bizony-sága az is, hogy gyér lakosságu hazánkban tavaly csak Hamburgon és Brémán át 32.800 vándorolt ki Amerikába, míg egész Németországból összesen csak 23.700-an vándoroltak ki Amerikába.

Szegényeket pártoló város. Hessenben Offenbach városa ez ideig költségvetésébe 5000 márkát vett fel díjtalan temetkezésre és 5000 márkát díjtalan bábahelyre. Ajánljuk utánzásra a mi gazdag városainknak.

A berlini közuti vaspálya alkalmazottainak sztrájkja Kirschner főpolgármester erélyes közbelépése következtében ezek győzelmével végződött. A vaspálya alkalmazottainak adott kedvezmények a következők: 1. A nyugdíjpénztár a városi tanács által kidolgozott alapszabályok alapján július 1-én lép életbe. 2. A munkaidő a kocsivezetőkre nézve 9 óra, a kalauzokra nézve 11 óra, a szolgálatba lépésbe való előmunkálatok és a napi leszámolás idejének beszámításával ezen időbe. 3. Bizottságnak alakítása minden pályaudvaron, mely az igazgatóságnak betérjeszti kívánságait és mint az alkalmazottak és az igazgatóság közti összekapocs működik. 4. Kezdek fizetése 86 márka, hat hónap múlva 90 márka és azután fokozatos emelkedés úgy hogy 20 évi szolgálat után 120 márka a fizetés. A különórakért 50 fillér lesz fizetve minden óráért. A berlini vaspálya részvénytársaság tavaly 10% százalékos adott részvényeseinek. Ehhez mérten mennyivel inkább javíthatná a mi budapesti villamos vasutunk az ő fehér rabszolgáinak helyzetét? Magdeburgban, Karlsruheban, Kölnben szintén győztek a városi vaspályák alkalmazottai a lakosság élénk pártfogása következtében. Amíg Budapesten és hazánk egyéb városaiban a közönség nem követeli erélyesen a vasuti alkalmazottak méltányos fizetését és kellő pihenés időt számukra, nem lesz vége a sűrű baleseteknek.

Khinában a forradalom mind nagyobb arányokat ölt. A lázadók, a kiket az európaiak boxereknek kereszteltek el, már egész Peking közelébe értek, mindenütt elpusztítva a vasutakat és öldösve a keresztényeket. A khinai császárné kezdetben szívesen látta a mozgalmat, mert remélte, hogy ezáltal megszabadul az idegeneknek kellemetlen befolyásától, de csalódott, mert a lázadók nem elégedtek meg az idegenek üldözésével, hanem a császárnét is meg akarják fosztani a tróntól s ki is szellették már az ő nemzeti császárjukat. Most hát a császárné is nagy veszélyben érzi magát és az oroszok segítségét veszi igénybe, hogy védjék meg az ő életét és trónját. Az oroszok erre készségesen vállalkoztak és elküldtek Pekingbe, a khinai fővárosba 4000 katonát és

egy néhány ágyut és valószínűleg hamar helyre fog állni a rend. A többi európai nagyhatalom — köztük mi is — küldtek katonákat az idegenek védelmére, de csak kevesebb számban, mert egynék sincsen Khinában valami különös czélja, kivéve az oroszokét. Az angol ugyan szerette volna elvállalni a rendesinálást, de katonasága mind el van foglalta Dél-Afrikában, tehát nem tehette. Az orosz fel is használta az alkalmat, hogy legnagyobb ellenfelét Ázsiában, az angolt, most kidobja a nyeregből s alaposan hátraszorítsa, hogy a rend helyreállítása után kivegye a maga részét, s az angol mehesse üres zsebbel.

Az angol-bur háboru most kezd érdekes fordulatot venni. Az angolok bevonultak Pretóriába, a burók fővárosába, a mit annál könnyebben tettek, mert sehol ellentállásra nem találtak. A burók ugyanis visszavonultak országuk éjszaki részébe a hegyek közé s onnan máris megkezdtek az apró kirohanásokat. Így a héten elfogtak egy egész angol századot. Egy másik helyen pedig úgy megverték az angolokat, hogy egy teljes zászlóaljából csak 6 ember maradt, azonkívül meghalt 5 tiszt és megsebesült 19 tiszt. Az angoloknak itthon kürtölt nagy dicsőségük valószínűleg korai volt, a mit eléggé bánnak, mert a burók ellen indított összes katonaságukra már nagyon nagy szükségük volna más helyen. Khinában nagy forrongás van; a khinaiak üldözik az európaiakat s az európai hatalmak most beleavatkoznak a dologba, hogy rendet csináljanak. Az angolok, a kik hozzá voltak szokva, hogy az ilyen tulleurópai országokban való rendesinálásnál mindig ők vigyék a vezető szerepet, most nem győzik szusszal, mert nincs katonaságuk s így az orosz fogja előlünk elharácsolni a dicsőség pálmáját, no meg az esetleg meghódított új területet. Jól van ez így, legalább egy kis büntetés az angoloknak azért az igazságtalan vérontásért, a mit a burók elleni háborúval csináltak.

Ré zeg ember tündése.

Vásár utáni napon, a mikor is még kapatos volt Mihály gazda az előtte való napról, megáll a tükör előtt, nézi az arczát; végre behívja a feleségét:

— Gyere már anyjuk, nézd csak mög, a tükör van-e eltörve, vagy az én kipem?

Ijedtében

Biró: (a szaladó cigányhoz) Hová futsz oly inadszakadtában cigány?

Czigány: Jáj, ázs orvoshoz. A felésem meg akart verni, azstán én ijedtében a fejire ejtettem a furkós botomat.

Érzékeny kutya.

Báró: Miért vinnyog ez a kutya, erdész ur? Talán megverte?

Erdész: Nem én báró ur, hanem azt mondta az előbb az egyik társam: jaj de ostoba egy dög!

A pihenő kéz.

János gazdának fel van kötve a jobb keze. Kérdi a szomszédja, mi baja a kezének?

— Hát tudja kee szomszéd, az alvégi Szücs Pál gazda a mult esztendei búcsún kipem teremtött. Most én az idei búcsún akarom neki vissza adni a kölcsönt, azért pihentetöm a kezemet.

Könnycs ház.

Vevő: Ez vóna az eladó ház?

Eladó: Ez la! Szip ház, jó ház, mög erős is.

Vevő: Hát aztán van-e rajta tehör?

Eladó: Má hogy vóna! Két szekér szóma, mög egy boglya széna vót a padláson, azt is lehoztuk rula.

Koldusok közt.

I. Koldus: Mit csinálsz? Mínek veszed le a köteléket a lábodrul?

II. Koldus: Hát biz én most a karomat kötöm föl, már meguntam a folytonos sántikálást.

Rosszul mulatott.

Kérdik János bácsit, a falusi baktert, hogy milyen volt az idei búcsú? Jól mulatott-e?

— Má az idén nem volt jó a búcsú, csak háromszor voltam részeg és még csak meg se vertek.

Sváb észjárás.

Vasutat építettek egy német vidéken. Méri a határt a nérnök, mikor a faluhoz közel ér, egy sváb atyafinak a a pajtája esett az utjába, melyen keresztül kellett vinni a vonalat. Meglátja a sváb, hogy az ő pajtája irányába esik a vasuti vonal, megszólítja a méraököket:

— Hát mit akar itt? Miért az én pajtámnak viszi a vasutat?

— Azért viszem a maga pajtájának, mert másfelé nem lehet vinni.

— Mar pedig az én pajtámon keresztül nem engedem át a vasutat! Azt hiszik, Logy ennekem van arra időm, hogy minden vonatnál a pajta kapuját kinyissam meg bezárjam! Má biz abból nem lesz semmi.

A bürgözdí kazárok.

Beallit a bürgözdí kazár a szomszéd községbeli földesurhoz és köztük ilyen párbeszéd folyt le:

Kazár: A búza végetthe jütthem a Nojdságos öröz.

Földesur: A buza végett? Hat a buzám eladó, de nem bürgözdí kazárnak.

Kazár: Már miért nem adja bürgözdínek?

Földesur: Mert a bürgözdí kazár mind csaló. De ha tud nekem mondani három becsületes bürgözdí kazárt, magának adom a buzát mázsánként 10 fillérral olcsóbban.

Kazár: Nagyságos ör! Három böcsülethes bürgözdí khozárt mondjak! S házat, szházat, nem hártot. Ott van mindjárt a . . . a . . . nem, hanem a . . . a . . . Nojdságos ör, khérem! Miért moszaj annak a khazárnak épphenséggel bürgözdínek lenni?

A v
mület az u
kullogó ka
— N
a szepegő
varját, azt

— N
ták megha
— K
se gyütt a

Gyón
szent ének.
Károly hit
lért kath.
a lelkésze
20 fillér. T

Az I
Kereskényi
felvilágosít,
kának állar
gosan meg
amit olyan
ismernek A
hető a Sze
korona.

Falu
Bodnár Gás
tetet adott
élet föbb K
így akarja
ságra szokt
közt alkalm
manapság
álló munká
követhetnék
verése, esze
han összete
szégyenlő k
veszett ház
az elaggott
hazatérő m
a babonás
ha csak val
élvezettel o
tehetnek, m
korszák. Pé
Szatmáron,
désében Bu

Magy
Géza, a jele
munkájának
ban valóban
álló műből
nyitja, hogy
És tény, ho

Viczinális vasuton

A vonat nyílt pályán állott meg, mire nagy volt a rémület az utasok között. Végre egy utas megkérdi a lassan kullogó kalauzt, hogy miért álltak meg? Tán baj van?

— Nincs semmi baj — nyugtatja meg Pokrócz Ádám a szepegő utasokat — hanem a masiniszta leejtette a szivarját, azt keressük.

Barátság.

— No né! János gazda, hát kend él? Hisz azt mondták meghalt!

— Kend is jó barát ám Mihály gazda, még csak el se gyűtt a temetésemre.

Gyónási könyvecske. *Szent áldozási imák s néhány szent ének.* Elemi iskolai tanulók számára írta *Baumann Károly* hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt. Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkészkedő papság, hióktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Írta *Kereskényi Gyula*, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó becsé, az a *bucsukról* szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor emlígetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az ujságok nagyon dic érik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath Müintézetnél, Budapesten. Ára 3 korona.

Falusi Tüzhelyek czímen egyik ismert népies írónk, *Bodnár Gáspár* tanítóképző-tanár egy vaskos elbeszélés kötetet adott ki. *Bodnár* zamatos, magyaros stylusával a közélet főbb kérdéseit szövi vonzóan egyes elbeszélésekbe s így akarja a népet erkölcsi-összegre, jellemességre és hazafiaságra szoktatni. Céljának elérésére a legalkalmasabb eszközök alkalmazza, magát a népet szóllaltatja meg. Szerző manapság ez irányban egészen eredeti és ugyszólván önálló munkásságot fejt ki s fiatalabb íróink közül többen követhetnék. Az elbeszélésekben szinte érezhető a nép szíverése, eszejárása, eszemenete. A követválasztás izgalmaiban összekocczant kortescsoportok ősi szokását, gubáját szegénylő községi bíró, a pletykázó aszonymépség, összeveszett házastársak, a szegény földmivelő urra lett fiával, az elaggott földműves, a sztrájkoló munkás, a munkáról hazatérő munkás ember, a szüretelők, a bucsuzó ujonczok, a babonás falusiak és a kaján lelkű vádaskodó baanya, mint ha csak valóban előttünk állának. A műveltebb körök is élvezettel olvashatják eme elbeszéléseket s soha jobbat nem tehetnek, mintha az érdemes népet e kötettel megajándékozzák. Példányonként egy koronáért kapható a szerzőnél *Szatmáron*, és a Szt. Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében *Budapest*, VIII., Práter-u. 44.

Magyarország és a zsidóság. Írta *Petrássevich Géza*, a jeles katolikus hírlapíró ily czimű nagyszabású munkájának immár megjelent a második kiadása. Irodalmunkban valóban ritka jelenség, ha egy tudományos színvonalon álló műből rövid idő alatt új kiadást kell rendezni. Ez bizonyítja, hogy *Petrássevich* műve mily alaposan van megírva. És tény, hogy aki a zsidókérdéssel komolyan és behatóan

akar megismerkedni, bele akar hatolni a zsidó nép jellemébe, ismerni akarja történetét, vallását és pszibikumát, egész lényegét, aki a maga elrettentő valójában akarja megismerni a zsidóság befolyását Magyarország közgazdasági kulturális és társadalmi életére, az olvassa el e könyvet. A 205 oldalra terjedő nyolczadrét alakú könyv ára füzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus müintézet könyvkereskedésében (*Budapest*, VIII., Práter-utca 44.)

Ajánlható katolikus lapok. *Örökimádás*, havi folyóirat a legméltós. oltári szentség imádása s szegény templomok felszerelésének elősegítésére. Kiadja a Központi Oltár-egyesület. Megjelenik minden hó 20-án. Előfizetése ára egy évre 3 korona. — *A Kath. Híttérjesztés Lapjai*, Képes havi közlöny. Szerkeszti *Nogely István*, Nagyvárad-egyházmegyei áldozár. Előfizetési ára egy évre 6 korona. Minden füzet igen jó és vallásos közleményeket tartalmaz, szép képekkel.

Fenti lapokra előfizetéseket közvetít lapunk kiadó-hivatala.

Krisztus keresztje és a vörös socializmus. 30 májusi szent beszéd a társadalmi kérdéssről. *Fo díotta Huszka Endre* lelkész. Vallástalan századunkban üdítően hatnak a hívők kedélyére a lelki vigasztalások. Fentt írt mű nemcsak a lelkészkedő papságnak, de a katolikus hívőknek is igen becses olvasmány, mert feltárja biven a jelenkor hibáit, rámutat az áldástalan socializmus pusztításaira és buzdítva oktatja a hívőket a jó utra térésre. Kapható a Szt. Gellért kath. Müintézetnél (*Bpest*, VIII., Práter-u. 44. sz.) Ára füzve 2 kor 40 fillér.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete A négy evangéliumból időrendben összeallította és magyarázó jegyzetekkel ellátta *dr. Balits Antal* székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kit ne érdekelne az Úr Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszerezésben és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath müintézet könyvkereskedésében, *Budapest*, VIII., Práter-utca 44. sz.

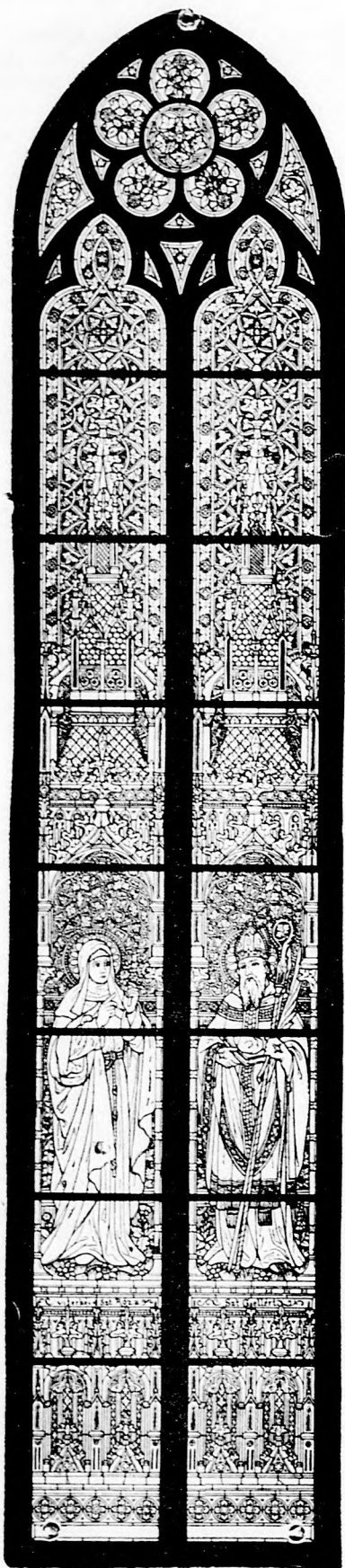
A szociális kérdés hajdan és most. Írta *Dr Verus Nagy* 8-rét alak. Az I. kötet 287 lap. A II. III. kötet sajtó alatt van. Az I. kötet ára füzve 4 korona, kötve 5 korona. A teljes mű ára füzve 14 korona, kötve 17 korona.

„Szerző alaposan ismeri a szociális kérdés okait, történetét és megoldási módját. Verus dr. könyve a keresztények kezében hatalmas fegyverül szolgálhat a népünket feyegető istentagadó socializmus ellen.” Így és ehhez hasonlóan írtak a műről a katolikus lapok, melyet mint rendkívül érdekes művet, melegen ajánlunk olvasóinknak — Kapható a Szent Gellért katolikus müintézet könyvkereskedésében (*budapest*, VIII., Práter utca 44.)

Való és mese. Írta: *Deszkás Miklós*. Igen jól és szépen megírt 8 elbeszélést tartalmazó könyv, melyek nagy része a vasuti-életből van merítve. Ára 1 korona. Kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében. (*Budapest*, VIII., Práter utca 44.)

Kis összegű megrendelésnél czélszerű az összeget a „Magyar Néplap”-ra szánt előfizetéssel együtt beküldeni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

Készít: a bpesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

EU AFET, VIII., Mária Terézia-tér 1.

Készít: stíluszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legújantóább ár mellett.
 Felvilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkeresésekre postafordultával megküldetük

Az ezredéves országos kiállításon kitüntetett hangszereimről árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

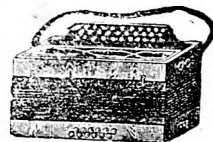
CZIMBALMOK

45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb.
 Hegedűk: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt és feljebb. **Tilinkók, fuvolák,** vendéglők részére **zenélő automaták** ércz kottalapokkal. **Intonák** 11 frt. **Ariosa** 17 frt. **Phönix** 25, 30 frt. **Mechanikai czimbalom** 110 és 125 frt. Egy- és kétsoros **harmonikák,** réz fuvó hangszerek, községi és torna **dobok.** **Cziterák,** 4 frttól 80 frtig. **Tamburiczák.** Erős szerkezetű mignon **zongorák** 6 évi jótállással 400 frt. **Kuliffay-fele Czimbalom-iskola** a legújabb és legezészerűbb, 95 dallal 3 frt 50 kr. Czimbalmozók folyóirata 7-ik évfolyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előfi - etési ár 3 frt 60 kr.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszergyáros, József főh. 6 cs. és kir. fens. udv. szállítója.

BUDAPEST,
 Erzsébet - körút 2 szám

VILLAMGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfrissít, kezeség mellett.

(R. B. sz. 86,967.)

Nem Voltta - kereset.

E készülék gyógyít és segít asthma, eskor, influenza s hátyerime-fájdatmaknál, köszvény, rheuma, ischiás, neuralgia, migrén, szívdobogás, fej- v. fogfájás, fűtűgás, átmatlanság, s minden idegbaj s gyöngeségnél kezeség mellett

Nem titkos s er.

20 éves betegségekkel teljesen meggyógyított. Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből iródamban megtekinthetők. Akit legkevesebb 45 nap alatt meg nem gyógyít: a pénz visszarakajja.

Figyelemzetem a t. című közönséget, hogy az én csillagom nem t v szentő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő gyogyerejénél fogva általánosan elterjedt és közkedvelt

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)

A nagy készülék 6 korona. (Régibb betegségeknel használandó.)

Központi eladási hely a **MÜLLER ALBERT**

bel- és külföld részére: **Bpest. V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.**

SZ

Balits
 Megv
 Bohne
 élete.

Dosen
 az ifj
 ságná
 Fordí

Dvoren
 vörös
 széd

Garra

Hajdu
 a vilá

Lassen
 telete

Mesch
 napi a
 tisztel

Philot
 életre
 rövid
 Leo.

Schnei
 Elméi
 tyés
 cundu

Scotti.
 mára.
 4 köt

Sprira
 felnöt
 Secun

Vathy
 genda

Kócsi M
 Temet
 I. k
 gyá
 II.

Pogony
 rangoz
 sekres

Vidé

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits** Antal dr., Jézus Krisztus, isten Megváltók élete Füzve 2.— kor.
- Bohnert** Marián, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 4.— kor. Kötve 5.20 kor.
- Dosenbach** István S. J., Szűz Mária, az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak artatlansága- és buzgalmaról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvoreczky** I. Krisztus keresztye és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdéssről. Füzve 2.40 kor.
- Garrat** V., Loretto az új Názáret. Füzve 1.— kor. Kötve 1.60 kor.
- Hajdu** T. dr., Teremthette volna-e Isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre** H., A hürdi Sznt Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor. Kötve 3.— kor.
- Meschler** S. J., Novena, azaz kilencz napi ájtatosság a lourdesi szent Szűz tiszteletére. Füzve .20 kor.
- Philothea** vagy utmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Kötve 1.60 kor.
- Schneider** C. M., A század alkonyán. Elmékedések a ka h. egyházzól és a tpris dalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor. Kötve .80 kor.
- Scotti**, Elmékedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet: Füzve 12.— kor. Kötve 14.40 kor.
- Spirago** F., Katholikus kat kizmus felnöttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet Füzve 12.— kor.
- Vathy** J., Mária estek. 52 Mária-legenda Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer** Gy., Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Kötve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Kötve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi** Bernát, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések é. harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.

Ének és imakönyv a kath. tanuló ifjúság használatára. Kötve —.40 kor.

Gyónási könyvecske. (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve .20 kor.

Készület a szt gyónáshoz. Felnöttek számára .10 kor. Ugyanaz, bővitve, német nyelven —.20 kor.

— — — — — tót nyelven —.20 kor.

Hock János imakönyve. Diszes kiadás. Kötve 10 koronától 60 koronáig. Ugyanaz, egyszerű kiadás. Kötve 6 koronától 14 koronáig.

Hock János, Vigasztalások könyve. Vászokötésben 6.— kor. Diszkötésben 12.— kor.

Kiss Arisztid, Lelki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor. Kötve —.60 kor.

Lóvárdy Alajos, Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Kötve —.60 kor.

Szemenyei Mihály, Szent József tisztelete. A sznt család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Kötve 1.40 kor.

A Szent Mise a világ legnagyobb kincse Elmékedési és imakönyv. Kötve 2.— kor.

Tárkányi B., Vezéresímlag. Vászokötésben 1.— kor. Bőrkötésben 6.— kor. Bársonykötésben 16.— kor.

Tárkányi B., Lelki manna. Ének- és imakönyv. Kötve —.70 kor.

Walser J., Örök imádás, a legméltóságosabb oltáriszentség imakönyve. W. után Varga Mihály plébános. 2. kiadás. Vászokötésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor.

Finom — 6.— kor. Még finomabb kötésben 8—9 kor.

Néhai Nogáll János v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:

Kempis Tamás négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászokötésben 1.— kor.

Ugyanaz, nagy negyedréti kiadás F. Vászokötésben 8.— kor. Egészvászokötésben 12.— kor. Vászondiszkötésben 16.— kor.

Áldozatlángok. Imádság és elmékedés-felel. Kötve 1.20 kor.

Boldogasszony követése. Kötve 2.40 kor.

Csarnok a keresztyen hitélet ügyére. Kötve 3.— kor.

Liguori szt Alfonz vezérkönyve az oltáriszentség látogatásáról. Kötve 3.— kor.

Liliomszálak. Kötve 3.— kor.

Szentelek tudománya. Kispapoknak és miséppapoknak. Kötve 3.— kor.

Szeráf hangok szent Teréziától. Kötve 2.40 kor.

Az **Urangyala**. Elmékedések. Kötve 3.— kor.

Keresztyen **Vezérczikkek**. Elmékedések. Kötve 3.— kor.

Vegyes művek.

Petrassevich G., Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány. Füzve 3.— kor.

Verus A socialis kérdés hajdan és most. Socialpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötve 5.— kor.

A II és kötet sajtó alatt van, megjeleneése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötve 17.— kor.

Mayer B., A spiritizmus keresztyen kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve 1.20 kor. Kötve 2.— kor.

Ullatorne, La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.

Varga M., A nagy világesapás. 1.— kor.

Deszkás M., Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.

Égly M., Verőfény. Tárca. Füzve 1.— kor.

Kubinyi Viktor, Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötve 3.— kor.

Mester Károly, Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötve 2.— kor.

Nyizsnyay Ivan, Szelid elbeszélések. Füzve 3.— kor.

Sziklay János, A cserepesi kastély. Regény. Kötve 2.— kor.

Zempléni Árpád, Kis emberek. Elbeszélések. Kötve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdettetett könyvet az eredeti bolti áron szállítjuk.

Vidéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett eszközöltetnek. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Készpénz-kölcsön
birtokokra és házakra,
a valódi birtokok háromnegyed részéig. H. helyre is, 20-60
évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzint
teret nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg-
es illetékmentes. **Semmi előleges költség.** Beküldendő
sakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-
márolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilvorum,
Ecet és
Likőrök
Kezelési könyv és árlap ingyen!
10 arany érem. + Alap. 1869.

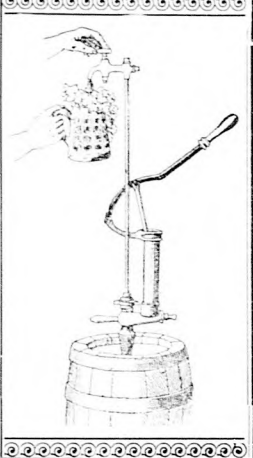
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Czikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

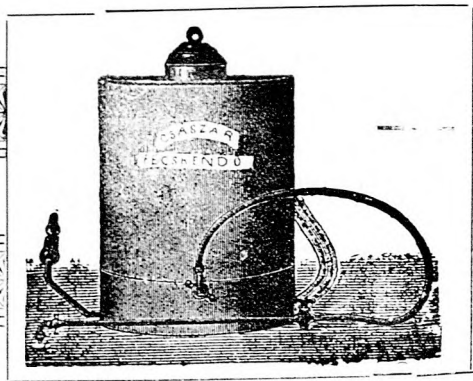
A világ legjobb sörszivattyúi.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtöké-
letesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetező-
gép a Vermorel-féle

„Császár Fecskendő”

mely eddig minden versenyen, melyen résztvet', az
első díjat nyerte. — Legújabb 1899. évi minta.

Erős réz-puttonnyal nickelezett részeket gondos ki-
állításával általános eltömésnek és javításnak kitéve.

Ára csomagolással együtt **csak 12 ft.**

Megrendelhető **Sohr József** urnál **Szill Somogy m.**

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállásra is, már most feladni,
hogy az előirt időre pontosan eszközölhessem. Utánvetel vagy a pénz
előleges beküldése mellett.

! Teljes jótállás !

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben űzik a szédélgést. És miután a **Szent-Antal jegyű kasza** val, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a múlt évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét** és **diszoklevelet** nyert, a szédélgőknek kissé a körmükre koppanottam, azt mindenféle furfanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portekájuk valódi „Szent-Antal”-kaszák, azért mindenkit saját érdekeben is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal-kasza** csak akkor valódi, ha rajta az ismert védjegy van. tábláján pedig az itt látható felirat.

Védjegy

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát varakozáson fölül kielégíti. A **Szent-Antal kasza** köledvetséget főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodálatra méltó élének köszön. Különösen azért felel meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan keves-
kézre adni, mert egy rendes kaszámber kezéhez van igazítva

Sok garda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elontja ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az **ikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek átadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egys éri kalapálással 100 napon át és egyszeri köszörüléssel 150-180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy e közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:	65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
	— 95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Ámorgai kaszakő a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 ft. **„Diadal”** ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapás párban 85 kr.

Képes főrajegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.